

# Největší oběť Fialem schválně vytvořené, účelové krize: český zaměstnanec ze střední třídy. Životní úroveň se vrátí až za pět let

- CZ24 News | 17. května 2023

**ČESKO: V loňském roce Češi zažili největší pád životní úrovně a nejrychlejší zdražování od vzniku samostatné republiky. Reálné mzdy se propadly o téměř osm procent, neměly šanci vyrovnat se s loňskou průměrnou patnáctiprocentní inflací. A je to především střední třída, která zchudla nejdramatičtěji, mimořádný růst cen se jí dotýká mnohem více než nejchudší a naopak nejmajetnější vrstvy. I letos se očekává minimálně tříprocentní propad reálných mezd a opravdu přilepšovat si české domácnosti začnou nejdříve až v roce 2026.**

Inflace za duben skončila na více než třinácti procentech. Česká národní banka počítá ve své [prognóze](#) s letošní průměrnou inflací na hodnotě 11,2 procenta a v příštím roce už s růstem cen na dvouprocentním cíli, což je velmi optimistická předpověď. Velmi bude záležet na tom, jak silná se ukážou být inflační očekávání, kdy lidé prudké zdražování začínají považovat za nový normál. Vedení centrální banky pak svou politikou dalšího nezvyšování úrokových sazeb a ponechání základní sazby na sedmi procentech příliš nedává najevo, že se snaží inflaci tlumit.

Dvouciferná inflace má přitom obrovský vliv také na propad reálných příjmů obyvatel. Průměrná mzda u nás loni nominálně vzrostla meziročně o 6,5 procenta. Vzhledem k velkému růstu cen ale reálně klesla o 7,5 procenta. Nominální vyjádření zde představuje to, kolik peněz lidé obdrží ve své výplatě. Reálná hodnota je však více vypovídající, protože vyjadřuje, co si za tyto peníze mohou koupit. Pokud je tedy vysoká inflace, nominální růst mezd neznačí, že lidem roste jejich životní úroveň.

Propad reálných mezd o 7,5 procenta znamená pětkrát větší propad než ten z doposud nejhoršího roku 2013, kdy se průměrná reálná mzda propadla o 1,5 procenta. S výjimkami na úplném počátku přechodu na tržní hospodářství klesaly reálné mzdy jen v roce 1998, a to o 1,4 procenta, v roce 2012 o 0,8 procenta a ve zmíněném roce 2013. Jinak však reálné mzdy vytrvale rostly. Nejvíce to bylo v letech 1995 a 1996, a to o 8,7 procenta.

Na konci loňského roku se průměrná mzda vyšplhala na 43 412 korun. Za celý rok 2022 vzrostla průměrná nominální mzda o 6,5 procenta na 40 353 korun. „Letos mzdy nominálně prostou o 7,5 procenta, zatímco oproti loňsku klesne inflace, ač zůstane nadále vysoká, na úrovni 10,5 procenta. Mzdy tak reálně klesnou o 2,9 procenta, což bude druhý nejhlubší propad v historii, právě po loňsku,“ myslí si o dalším vývoji ekonom Lukáš Kovanda.

Co se týče příštího roku, očekává se už pokles průměrné inflace pod pět procent a ekonomové odhadují růst reálných mezd vyšší, kolem sedmi procent. Už tedy dojde k růstu reálné mzdy, která překoná inflaci, vzhledem k velkému propadu reálných mezd a ztrátám v úsporách v předchozích letech to ale určitě ještě nebude znamenat kompenzaci. Na předkrizovou úroveň bychom se tak mohli dostat nejdříve až v roce 2026 nebo 2027, a to za předpokladu, že nepříjde jiná nečekaná krize nebo velký výkyv.

Centrální banka na svých stránkách zveřejnila studii, která popisuje, na koho vysoká inflace dopadla nejsilněji. Na růst cen doplácí hlavně střední třída, jejíž životní úroveň se propadla nejvíce. Studie také zmiňuje, že naše ekonomika loni rostla reálně (očištěna o inflaci) o 2,5 procenta, což není malé

číslo, ale lidé velmi významně chudli.

„Nejhlubší pokles reálných příjmů zasáhl zaměstnance, zatímco reálné příjmy živnostníků vzrostly. Příjemci penzí si v reálném vyjádření pohoršili, ovšem relativně mírně. Z pohledu příjmových kvintilů si nejlépe vedla nejbohatší pětina domácností, a to jednak díky vyššímu podílu příjmů z podnikání a kapitálu, jednak díky nižšímu daňovému zatížení takových příjmů. Relativně mírný pokles kupní síly zaznamenaly nejchudší dvě pětiny domácností, pro které většinu příjmů představují důchody a jiné sociální transfery. Nejhlubší propad kupní síly zasáhl střední třídu,“ píše se ve studii.

„Mimorádná inflace loňského roku ve výsledku znamenala nejen výrazné obecné zdražování. Ale také – a zejména – obrovský přesun bohatství. Jednak za hranice republiky, jednak od středních vrstev k již bohatým lidem, tedy například k vrcholným manažerům firem a podniků či k jejich akcionářům. Ti všichni těžili z fenoménu maržové, respektive ziskové inflace, která naopak dosud nejdramatičtěji v historii Česka srazila životní úroveň právě středních vrstev,“ poznamenává k tomu Kovanda.

[ZDROJ](#)